

visning, de have modtaget i Barneskolen. Og man tager ikke fejl, naar man udtaler, at det er netop disse 150,000, som i Barneskolen gennemgaaende have faaet den daarlige og tarveligste Undervisning. For dem bydes der altsaa senere ingen anden Undervisning end den, som Livet i Almindelighed kan give dem. Enhver, der har haft med vor Ungdoms Undervisning at gøre, vil have lagt Mærke til, hvor forbausende hurtigt Skolekundskaberne glemmes. De glemme Skrivefærdigheden, Regnefærdigheden, for ikke at tale om dansk Retsskrivning, der gaar meget hurtigt tabt, naar de ikke holde det vedlige. Det forekommer mig, at Samfundet forsømmer sin Pligt overfor alle de unge Mennesker, hvis Undervisning afsluttes med det fjortende Aar, og at Samfundet har en Pligt til at sørge for, at der gives Lejlighed til, at alle de mange, der nu ingen Undervisning faa, efter at de ere gaaede ud af Skolen, kunne faa Undervisning, Opdragelse og Paavirkning baade i intellektuel, moralsk og faglig Henseende.

Nu er Spørgsmaalet, hvad man skal gøre. Jeg vil sige, at naar vi skulle til at indrette Skoler for Ungdommen, bør vi absolut efter min Mening gaa over til Dagskoler og Dagundervisning. Jeg ved godt, at det skræmmer straks mange bort fra dette Spørgsmaal, naar de høre, at der er Tale om Dagskoler og Dagundervisning, og de tænke saa, at Vanskelighederne ville være saa uhyre store og Bekostningerne saa store, at det ikke er muligt at gøre det. Men det kommer an paa at være praktisk og økonomisk for at kunne indrette denne Dagundervisning. Hvis man tænker sig, at det skulde være Kostskoler i Lighed med f. Eks. Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, maa man indrømme, at det vil dreje sig om saa uhyre store Beløb, at det vil være umuligt at indlade sig paa denne Sag, men dersom man tænker sig en Undervisning for de unge, der kan gaa jævnsides med det daglige praktiske Arbejde, bliver den straks langt simplere, og Bekostningen vil blive langt mindre. I den Henseende tror jeg, vi kunne lære meget af Udlandet. Her i Danmark have vi jo lært meget af Tyskland, vi ere i mange Maader Germanernes Lærlinge, og jeg tror, at der ogsaa her er et Omraade, hvor man kan hørte rige Erfaringer ved at se paa, hvorledes man i Tyskland har løst dette Spørgsmaal.

Det Land, som er førende med Hensyn til Ungdomsskolen, er absolut Bayern og særlig Bayerns Hovedstad München. I

Bayern har der i henved 12 Aar været obligatoriske Ungdomsskoler for hele Landet, baade for By og Land. I disse Ungdomsskoler gives der Undervisning fra det 14de til det 17de eller 18de Aar. Skaberen af disse Skoler er Dr. Georg Kerschesteiner, Schulrat i München. Det er denne Mands Skoleplaner, som have vakt Opmærksomheden for dette Spørgsmaal Verden over, og det er netop hans Planer og Ideer, som man søger at efterligne i mange andre Lande. Jeg kan saaledes nævne Sverige, England og Amerika. Der have netop hans Skoleplaner vakt stor Opmærksomhed, og man har nøje studeret Ungdomsskolen i Bayern og indrettet sig derefter. Det, som er Hovedpunktet i Münchener-Princippet, er dette, at Ungdomsskolen skal lægges saa nær som muligt opad det praktiske Liv. Georg Kerschesteiner siger, at det, man først og fremmest skal, er at søge hos Ungdommen at udvikle Arbejdsdueligheden, at de unge lære det Fag, der skal være deres Livserhverv, og siger han, naar man udvikler Arbejdsdueligheden hos de unge Mennesker, udvikler man samtidig dermed Arbejdsglæden. Men ved Siden af, at hvert af de unge Mennesker faar Undervisning og praktisk Oplæring i sit Fag, faa de en almindennende Undervisning. I Løbet af de sidste 10—12 Aar er der i München oprettet ikke mindre end 52 Fagskoler, saaledes at ethvert større Fag, der tæller blot et nogenlunde Antal Lærlinge, har sin Fagskole. Paa denne Fagskole gives Værkstedundervisning i det Fag, de have valgt sig, og ved Siden heraf gives der en almindennende Undervisning, og denne Undervisning er for alles Vedkommende en Dagundervisning. Der gives ingen Undervisning efter Kl. 7 Aften, og Undervisningstiden er 6, 7, 8 eller 9 Timer om Ugen og strækker sig over et Tidsrum af 3—4 Aar. Jeg kan nævne en Timeplan for et af Fagene dernede. For Mekaniklærlinge ser Timeplanen saaledes ud: Religion 1 Time, Regning og Bogføring 1 Time, Stil 1 Time, Sundheds- og Samfundslære 1 Time, Fagtegning 3 Timer, almen Fysik 2 Timer, i alt 9 Timer. Jeg sagde, at man søger at lægge Undervisningen saa nær op ad det praktiske Liv som vel muligt, og det gælder ikke alene selve den praktiske Fagundervisning, men det gælder f. Eks. ogsaa et Fag som Stil, hvor man henter Opgaverne fra selve Fagene, saa vidt det lader sig gøre. Det samme gælder om Fag som Regning og Bogføring, der ogsaa lægges saa nær op